

buie învinsă este obținerea stilului* (s.n.) fără căutarea unui limbaj anume și fără pierderea naturalului. Stil și eleganță, naturalețe au avut deopotrivă Irina Răchiteanu-Șirianu (Léonie) și Tanți Cocea (Yvonne). Portretul lui Léonie este elaborat de Irina Răchiteanu cu o delicatete demonică — trăsătură distinctivă a personajului. Calculul infailibil, previziunea reacțiilor celor din jur, pînă continuă a gesturilor, dirijarea sentimentelor — și totul învăluit în distincție și vagă oboșală, în înțelegere și generozitate. În rolul victimei, Tanți Cocea și-a ferit tot timpul eroina de primejdia melodramei, impunînd un joc discret în nuanțe de comedie și cu singulare contra-puncturi dramatice. Dificil prin conturul desuet al midinetei îndrăgostite — afectuos, de un tată; pasional, de fiul aceluiași —, rolul

Madeleinei a căpătat relief și farmec în jocul dezinvolt și suflu al Adelei Mărculescu. Partitura feminină a reprezentăției declanșează un real cîmp magnetic al interesului compozițional și acoperă evident cea masculină. Geo Barton în rolul lui Georges a speculat comicul situației (tată înșelat de propriu-i fiu), accentuînd situațiile de vodevil. George Paul Avram (Pierre) a interpretat corect, dar cu monotonie în registru, puritatea fiului „rătăcitor” a cărui „reîntoarcere acasă” e marcată definitiv de disperare. Replica finală a tinărului — „niciodată n-am să înțeleg” — n-a izbutit să capete dimensiunile dramatice largi, ce eventual ar fi deschis un alt orizont spectatorului, în momentul căderii cortinei.

Mira Iosif

„NICNIC”

de Anca Bursan și Gheorghe Panco

LA TEATRUL DE COMEDIE*

Situată pe un șantier de construcții, acțiunea piesei care stă la baza noii premiere a Teatrului de Comedie descoperă, cu vizibilă dispoziție lirică, în realitatea cotidiană, prezența unui optimism robust, năzuința de a mobila viața cu sentimente înalte, cu idealuri morale, sănătoase. Un climat al afecțiunii și al poeziei, al voioșiei tonice, e susținut printr-un dialog viu, cu umor, prin detalii ce denotă spirit de observație, inventivitate scenică. Dincolo de facilitatea și didacticismul unor replici livrești și aforisme banale, recunoaștem autorilor ușurința de a crea o ambianță de prospețime tonică, pe care spectatorii o acceptă cu satisfacție.

Tema îmbinării realismului cu fantezia, controversa dintre elanul romantic, generos cheltuit, și spiritul lucid, echilibrat; înfruntarea dintre efortul gratuit și inițiativa rațională vădesc intenția autorilor de a situa piesa pe o platformă de dezbateri, la nivelul unei problematici cu semnificații majore.

Angajată între cei doi eroi principali — Mărau și Nicnic —, controversa tinde să ducă la concluzia că în viață e nevoie și de un strop de nebulie, de „nicnici”, fără de care nu ar fi fost posibile realizările de seamă ale omenirii.

Simbol al generozității și al dăruirii de sine, al curajului fără limite, al visătorilor care se pot jertfi cu aceeași credință pentru o idee sublimă, dar și pentru una ridicolă. Nicnic, eroul piesei, degajează picioarele unui pod ca să nu-l ia apa, dinamitează o stîncă pentru a deschide un drum mai bun și fixează în virful muntelui un cirlig. Acțiuni derizorii, ridicole și inutile, pe bună dreptate demne de ironizat. Rostul acestui personaj pare să fi fost totuși acela de a pune în mișcare resorturile sufletești ale celorlalte personaje, de a-i face pe oamenii șantierului să înțeleagă mai cuprinzător realitatea, să se ridice dincolo de planșetă, la viziunea marilor perspective. Dar care sint aceste perspective?

* Regia: Moni Ghelester. Decoruri și costume: I. Popescu-Udrisțe. Distribuția: Amza Pellea (Tudor Mărau); Sanda Toma (Liana Stilea); Turie Darie (Sorin Vilsan); Val. Plătăreanu (Dan Briaru); Virgil Ogășanu (Nicolae Udrea); C. Vântilă (Vasile).

Deocamdată, doar eșecuri și boboaze. Care e marele gest al lui Nicnic, demn să rodească în cei din jur, pentru a motiva compatibilitatea visului cu realitatea?

Adus în mica lume pașnică, realista, a șantierului — unde monotonia zilelor ploioase nu e tulburată de mari evenimente, ci doar de dragostea a trei bărbați pentru singura femeie de pe șantier — pentru a stimula fantezia, elanul romantic, s-ar presupune, în mod logic, că acolo aceste însușiri nu existau. Or, dimpotrivă, în piesă ni se arată că ele există din plin, dar stăpinite și autodirijate conștient atit la inginerul Mărau — un Nicnic maturizat, înțelept, inteligent, atoateștiutor —, cît și la Sorin Vilsan, tînărul și exuberantul, adolescentinul îndrăgostit. Care e atunci funcția revelatoare a lui Nicnic?

Intervenția lui Nicnic — cu tot farmecul personajului —, pentru a-i face pe oameni să zîmbească și să poată asculta ploaia, pentru a-i determina să acorde femeii respectul cuvenit, pornită dintr-o concepție etică superioară, apare inutilă, pentru că toate funcțiile lui Nic-

nic sînt conținute de fapt în Mărau la un grad superior de maturitate. Am citit în program: „Un autor care prin acel hazard al experienței și gîndirii numit «inspirație» a nimerit pe nesimțite în lumea *esentelor* (s.n.), nu mai are de condus și rezolvat vreo intrigă și de «conturat personaje». Acestea sînt acum niște forțe care se divid, fuzionează, se combină după un sens care decurge din firea lor“. Foarte interesant. O întrebare prozaică se naște însă în mod firesc: care sînt în *Nicnic* forțele care se divid, fuzionează și se combină după un sens care decurge din firea lor?

Anca Bursan și Gheorghe Panco sînt totuși oameni de talent, iar calitatea piesei lor constă în încrederea în fondul moral-uman al zilelor noastre.

Îmbrățișat cu dragoste de teatru, de regizor și interpreți, textul piesei și-a dezvăluit calitățile de umor și lirism într-un spectacol plăcut, viu și amuzant. Imaginea scenică obținută prin potențarea maximă a textului, prin realizarea echilibrului între intențiile subterane către

Virgil Ogașanu (Nicolae Udrea),
Sanda Toma (Liana Stîlea) și Amza
Peltea (Tudor Mărau)

Amza Pellea (Tudor Mărașu). Virgil Ogășanu (Nicolae Udrea), Iurie Darie (Sorin Vîlsan), Sanda Toma (Liana Stîlea), Val. Plătăreanu (Dan Briaru)

meditație și dezbateri, către emoție și vis, și suprafața lui de joc cotidian, vesel și sprintar, are unitate și stil, poartă în general cunoscuta și apreciată „marcă a fabricii”, bunul-gust, eleganța, măsura, omogenitatea interpretării. Regia lui Moni Ghelerter a atribuit comediei un spor de autenticitate prin ritmul firesc și alert, prin culorile vii și sugestive cu care a realizat tonalitatea cotidiană a piesei, realismul reconfortant al mediului și al adevărilor sale umane. Regizorul a cerut interpretelor să intuiască, să înțeleagă, să definească și să reliefeze pregnant trăsăturile, atitudinile, pozițiile date inițial fiecărui personaj. Într-un cuvânt, să realizeze tipuri organice, veridice. Deosebit de valoroasă a fost contribuția lui Amza Pellea în portretizarea inginerului Tudor Mărașu. Bazându-se pe cunoscutele-i resurse comice, actorul a atribuit personajului exact ceea ce acesta trebuia să aibă caracteristic: energie, competență, inteligență, omenie, ironie, sensibilitate și poezie, căldură sufletească, dar cu inhibiții de îndrăgostit matur ce-l împing spre comportări aparent răutăcioase, uneori brutale. Degajat, cu haz și dezinvoltură, Iurie Darie întruchiează pe inginerul Sorin Vîlsan, dorit de autori exuberant, capabil, deschis tuturor bucuriilor vieții.

Val. Plătăreanu a intuit cu exactitate personajul contabilului, pe linia acțiunilor lui și nu pe aceea a caracterizării exagerate pe care i-o face Mărașu într-o expresie: „lichea ordinară”. Dan Briaru e doar un om mîncăcios și leneș, cam în-cuiat, comod, puțin invidios, cu intenții de evadare... în Capitală, dar, altfel, cu un fond bun. Aceste date le-a relevat actorul într-o compoziție amuzantă.

Îmbinînd grația cu inteligența și sinceritatea ce-i sînt caracteristice, cu deplina stăpînire a meseriei, Sanda Toma a reușit cu multiple nuanțe s-o intruchipeze pe Liana, dezvăluind pe rînd gingășie, indignări copilărești, dar și conștiințiozitate, echilibru, seriozitate, dispoziție către poezie și visare.

Pus în situația de a crea o imagine-sinteză între abstracțiune și concret, o materializare a unui simbol cu fațete contradictorii — ridicolul și sublimul —, Virgil Ogășanu ne-a convins de credința și zelul pe care le-a depus pentru a sugera această imagine a eroului piesei. Farmecul său personal, lirismul și umorul său propriu, mobilitatea atitudinilor au învăluit pe Nicie într-o aureolă de poezie.